

Föreläsningar vid
Stockholms
högskola, HT 1893
: L 40:89 B /

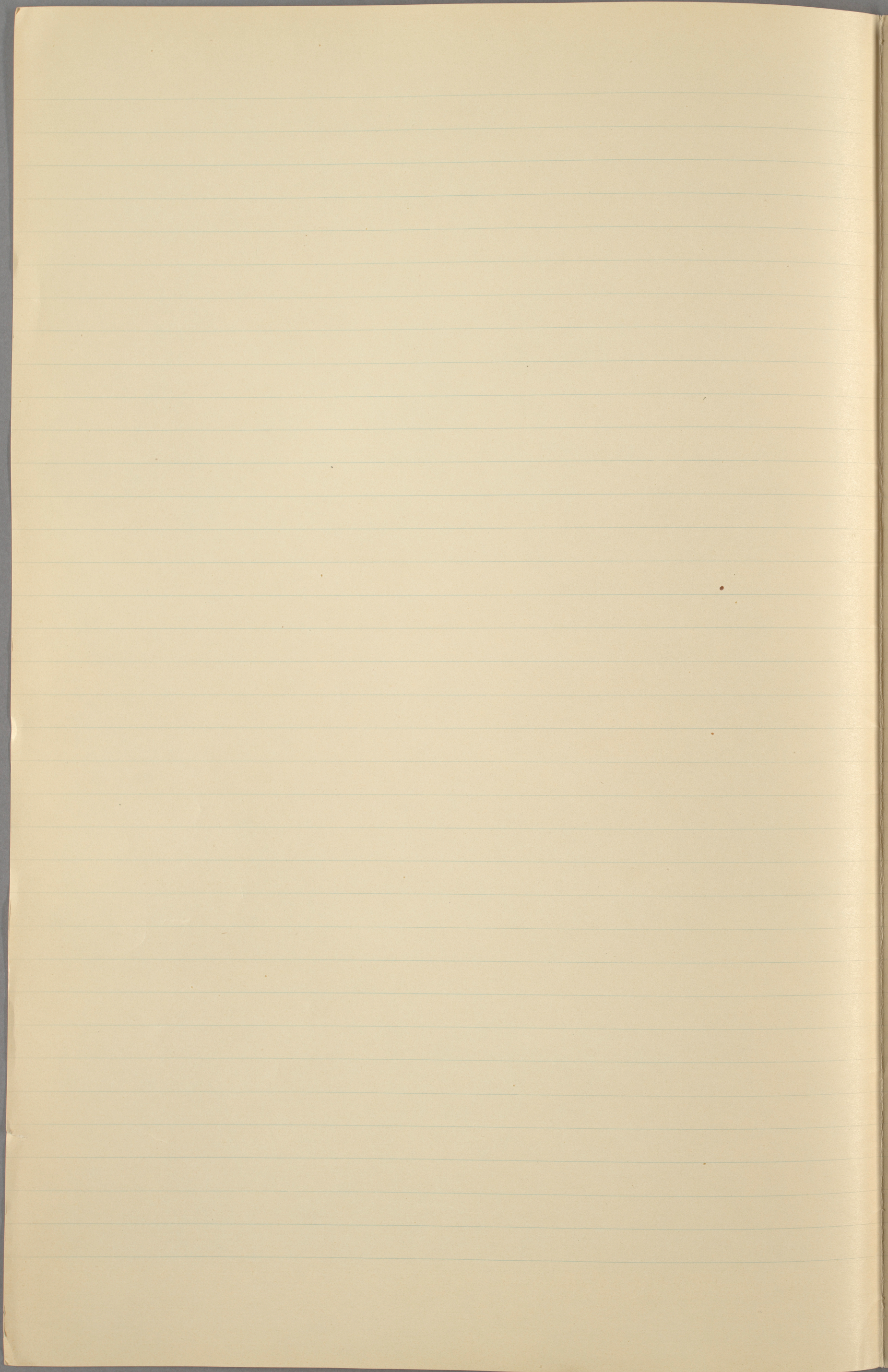
Rydberg, Viktor,

HS L 40:89 B

National Library
of Sweden

Nº 10

20/10.93.

är endast en del af denna stora fresk, ^{men} för förevisar hela kyrkuköta begrä-
 fande Jesu död. Vid foten af koren Johannes döparen, d. h. Laurentius,
 och det mediciska husets skyddspatroner Cosmas i Damianus.

N: 9 Fra Giovanni Angel. St Laurentius utdelar almsoror.

N: 10. Fra Filippo Lippi 1406-1469. Jungfru Marias Kröning, till hundra-
 drotning. Gud fader sätter kronan på den knäböjande jungfrus huvud.
 Vid tafeln ena vänd d. h. Ambrosius, vid tafeln andra Johannes döparen.
 Den framför Ambrosius knäböjande figuren är ett porträtt af tafeln
 beställare; den framför Joh. dop. porträttet af målaren själv, Fr. F. Lippi.

N: 12. Den af vår egen tids konstnärer högt beundrade Sandro Botticelli,
 1446-1510. Staffbild, s. förevisar den hel. jungfrun, då hon enl. legenden
 nedskref "Magnificat"; d. v. s. de hälsningsord hon uttalade vid sitt
 möte med Elisabet: "Min själ prisar storligen Herren, o min ande
 fröjdar sig i Gud min frälsare." I denna ansikten, Marias och änglarnes,
 ser man det drömande svärmod, s. är så prägnade för den
 äppan om utbildad Karakter storartade Sandro Botticelli. Hans ängla-
 tupp är icke skön - den är sannolikt ett minne af ngn, s. han älskat -
 men han öfvergjuter den med en ljef längtan.

N: 15. Filippino Lippi, Filippo Lippis son, 1457-1504. Stämnet legad ur
 h. Bernhards lefnad. af Clairvaux lefnad, Krigspredikanten, den
 försijde judarnes beskyddare. Bernhard sitter ute i skipet de lita
 stycke från sitt kloster. Bakom honom ligger det onda ricket, s. vilja
 störa honom. Framför sig ser han plöbligt j. Maria, följt af änglar. I mellan-
 grunden två menningar, s. ha inga aning om sin abbot vision, men med
 andakt betrakta något s. uppenbarar sig på himmelen. I förgrunden
 knäböjer en porträttspjuz, mannen, s. beställde tafeln. Landskapet är
 poetiskt. Färdskandatalet beundrade den skicklighet, hvaread klippor,
 träd i örter voro målade.

N: 17. Benozzo Gozzoli 1420-1498, lärjunge af Fra Giovanni, men ^{ett} ~~han~~
 helt annat konstnärstygne. med ^{brink} glad blick för alla naturans företeelser
 och en särdeles intressant berättare med pensten. Fresk i S. Maria Campo
 Santo, med scener ur Noas historia. Till vänster en dräpkröden, där
 Noa går omkring och ser sin familj arbeta ut eller leka. En tolkare
 idyll. I mellanpartiet smaka Noa i sin häst på vinet. Till höger
 scenen, där den ropande Noa hänsas af sin son. Längst till höger en

20/10.93.

Kriuna, s. håller handen för ögonen, men mellan fingrarna ser på
Noa. Han är känd under skämtsamhet: den byggsamma pi-
sankaren.

N: 18. Domenico Ghirlandajo, 1449-1494, Mikael Angelos förste
läro. På Benozzo Gozzolis grafvärd lärar sigande verier, s. Konst-
teorien kan träffa de:

^{Frisk var den blide för}
Lifligt du målat på firkorna, siglarna, djuren på marken,
grönskande lundar om fält, höga i luftiga hus,

gossar om ungdomar, mödrar i man med grönade lockar.

Se hvilket lifligt behag lyser i allt, s. du gjort.

Lif är i Konstnärns verk, det är lifet du målat, Benozzo.

ella' du då och när till lif väckas af Herren din Gud.

N: 18. Domenico Ghirlandajo 14-49-1494, Mikael Angelos 1st läro.

Frisk. Den helige Franciskas beqräta, Maakarne, som tränga sig
Kung dödsläget, behåda de underbara märkena på den dodes panna,
^{stigmata}
märken s. af en tvätkross, medan det yrkesmeriga ceremoniellet
firvittas af den gäs glasögon läsaude abboten med präster i kongorser.

N: 27 Luca Signorelli, 1441-1523, ^{caulbrötaren} Mikael Angelos 2de läro. ^{fin} Den altarskåpa.

Den helige jungfru med barnet. Den väpnade ängeln är Mikael. Han håller
hjälarvägen i hand. I den ena väghålen ligger ugghatt, knäljande, med
hufvudet mot mot jorden. Det är bilden af botfärdighetens, bönen om förlåtelse.
I den andra står höjfvägen, hjälfrättfärdighetens upprätt. Ängeln med
bevädrans lilja är Gabriel. Tre kyrkofäder: den med blicken mot
höjden Augustinus; den skivrade är Ottavianus.

N: 59. Från Luca Signorellis serker i Orvieto, som nazarenerna
med mål m. högt beundrade, är denna grupp. Det är en af de flere,
grupper, s. beaktar de firebuddandet tecknen till den yttersta domen.
En gammal siare visar på dem ö tyder dem för en skara, i loas
ansikten man läser öfverrasning, oro, skräck l från undergifenskap,

N: 30. Andrea Mantegna, 1431-1506. Madonna med barnet. Å ömse
sidor stå Johanna dipareu i Magdalenas, för ströttade gestalter med hän-
firdie om öfvertygghetrogen världsförskelle i anletsdraget. Bakom
baldakinen oravgfrid, mot hv. sig överna teckna sig i klara färger,
ö därifrån en himmel med lätta skyar.

20/10.93.

20/10.93.

N: 66. Till mest fyra apotlabbilder af altbrott Düren, 1471 - Till
 de mest berömda mästare Düren arbetade med de s. k. fyra apotlabb,
 i hvilka han och hans lärjelär utvalde framställa de 4 temperamenter: det sanguiniska,
 det koleriska, det fleumatiska och det melancoliska. Dessa två kallas Paulus
 och Markus. Måla påven är målade på höga smala taflor. Düren skänkte
 dem till sin fideleskap Nürnberg, i 100 år voro dessa taflor de förnämsta
 prydnaderna i den rådhus, till staden, stadd i penningnöd, sålde dem
 till Kurfurst Maximilian af Bajerern.

N: 68. Målsyftet till den fjärde taflan är att föreställa Johannes i
 Petrus, Johannes, med venod i dragen, visar Petrus ett stilt i bild,
 och Petrus bjuder att tackbedigra honom med sig att lära det. Gneid-
 tanken är ett af Dürens valpråk: Trippa hvard sannt är, och försam
 sanningen manligt i sin i döden!

Jag återkommer nu till nazarenerna, för att säga några ord om en fante
 bland dem: Julius Schnorr von Karolsfeld. Redan först har jag nämnt,
 att han var en bland dem, s. utförde freskerna i Villa Massimo. Fresko-
 målare nästan för alla sina snabla. Det gjorde han också, men icke var
 han eller de andre nazarenernas teknik vidan, att den i några mån
 kunde jämföras med 1400-talets mästares. Det visste också Schnorr v.
 Karolsfeld. "Vi ha haft så mycket att studera, grubbla öfver och ut-
 råkaka vidkommande 1400-talets store mästare, att vi åt våra efter-
 kommande nästan öfverlemna att sätta sig fullt in i deras teknik, kan
 ha en gång misst. Schnorr v. Karolsfeld, och tillhörande de i början så
 begärlade nazarenerna, blef, sedan Cornelius lemnat Rom, först näst
 i de tyiska kolonierna lärtiden. Han blef det gamla sitt oegentliga vinn-
^{nu utgör kallnaulig entusiasmen}
 lag, sitt älskvärda glada humor, och sin faste karakter. I början var
 han s. Konstnär till beroende del af Overbeck, del af Cornelius, hvilka
 båda han aldrig upphörde att beundra; efter ha ett lyckade han sam-
 mansmälta bådas egendomligheter till en ny harmoni. Det första
 nazareniska ritningslaget behöll han intill sin död, men paradt med
 färdighet i lyrust, skulptur, teckning och färdar.

N: 350. När han lemnade Rom, begaf han sig till Wien, hvarest han
 bayeriske Konungen Ludwig var år 1827 kallade honom till München,
 för att ^{handa} i d' d' d' konst. Votet i väggar med fresker, och framställande
 rymmen om Nibelungarne, samt Karl d. Store, Fredrik Barbarossa

20/10.93.

111 - 112

[Faint, illegible handwriting covering the rest of the page]

20/10.93.

13/3.94.

20/10.93.

9/3.94.

20/10.93.

9/3.94.

20/10.93.

